

til adskillige af de ulykkelige Fænomener, som vort Samfund i Øjeblikket lider under. Derfor ligger der et særligt stort Ansvar paa dem, der lod dette foregaa, men som i Ly af Loven af 7. August 1914 greb ind paa alle mulige Omraader af det legitime, sunde Erhvervsliv. Der ligger et uhyre Ansvar paa dem, fordi de har ladet alt dette foregaa. Der er faktisk Grund til at skaffe sig Rede paa, hvad Aarsagen var til, at man ikke havde sin Opmærksomhed henvendt paa de Forhold, der da udviklede sig. Nu siger det ærede Medlem Hr. Rode i en Replik til mig, at man forsøgte jo at tilvejebringe Forhold, der sikrede mod visse Prisstigninger, men stødte her paa visse Vanskeligheder, som beredtes i første Række af de Partier, som ikke støttede den daværende Regering. Man søgte, siger det ærede Medlem, at holde Priserne nede, et Forsøg, der fuldt ud kunde gennemføres, og det ærede Medlem tilløjer, at den Omstændighed, at man vendte sig mod dette Forsøgs Gennemførelse, dannede Grundlaget for alt Spil her i Landet. Mon det ikke skulde være saaledes, at det ærede Medlem Hr. Rode her stiller Tingene fuldkommen paa Hovedet? Thi hvad var det, der betingede hele denne indbildte Forbrugsevne, der gav sig til Kende gennem Krigsaarene? Var det ikke netop hele denne Oppustning af Værdierne, der fandt Sted gennem Børspekulationen? Og var det derfor ikke hele denne Spekulationssvindel, som man i første Række skulde have søgt at komme til Livs for at holde Værdierne nede i deres virkelige reale Niveau? Derigennem vilde man være naaet til en Nedsættelse eller Nedtrykning af Forbruget og derigennem til et Prisfald og Lønfald, medens alt det, man foretog sig overfor dette, var en Beskatning, og i øvrigt lod man Kræfternes frie Spil virke paa dette Omraade, hvorved man bevirkede det modsatte af det, man kunde have tilvejebragt. Man foranledigede Prisstigninger og Lønstigninger, det, som man, da man sporede Hr. Heilbuths Initiativ, i sin Tid paa Børsmødet vendte sig mod, hvilket jeg meget vel kan forstaa paa Grund af den Stemning, der indenfor Handelen, Omsætningen og Produktionen her i Landet efterhaanden havde rejst sig mod den Mand, af hvis Føreskab ogsaa paa dette Omraade man frygtede de samme katastrofale Virkninger for disse Erhverv som dem, der havde givet sig til Kende gennem den Virksomhed, han havde udfoldet i Den overordentlige Kommission. Derfor er der al Grund for de Herrer til

at gaa ind paa denne Sag og redegøre for, hvorfor de indtog den Stilling, de indtog. Det bliver nødvendigt, hvis nogen skal fæste Tillid til den Kritik, som de udsøver fra denne Plads og gennem deres Presse overfor anderledestænkende.

Naar nu det ærede Medlem Hr. Rode mener at kunne bedømme Personer og deres Handlemaade gennem disse meget vanskelige Aar og sætte sig til Doms over alt dette paa den Maade, som det ærede Medlem Gang efter Gang, Dag efter Dag gør det fra denne Plads, saa bliver det nødvendigt, at det ærede Medlem klargør, hvad der var Anledningen til, at hans Bedømmelse af Forgrundsfugerne i hans Stormagsperiode gennem Krigsaarene viste sig saa absolut, saa afgørende fejlagtig, saa at den naturlige Konsekvens deraf for almindelige Mennesker maa være denne, at det ærede Medlem Hr. Rode savner al Menneskekundskab, enhver Evne til at bedømme Personer. Derfor kan der ikke tillægges hans Dom over Personer, som han nu ønsker at domfælde, nogen som helst Betydning. Derfor bliver det nødvendigt for det ærede Medlem at redegøre ogsaa for sin Stilling til denne Sag, vel at mærke, hvis han vil sikre sig fri Bane for en fortsat Domfældelse og Tillid i visse Kredse i Befolkningen til de Domme, han fælder over Personer. Da er det ikke nok, at det ærede Medlem henviser til, at den Mand eller den Mand har været indsat ikke af det ærede Medlem som Indenrigsminister men af den og den Organisation. Det er slet ikke det, Taler er om; den gælder den Dom over disse Menneskers Virksomhed, som det ærede Medlem den Gang fældede. Og naar de ærede Medlemmer tillader sig at kritisere Erklæringer, som udstedes, tillader sig at betvivle det Grundlag, paa hvilket saadanne Udtalelser hviler ja, saa er det naturligt at spørge, naar de har udsendt Erklæringer, som viste sig at være i Uoverensstemmelse med de faktiske Forhold: Hvorledes er da disse Erklæringer tilvejebragt? Paa hvilke Forundersøgelser hviler de? Og der har jeg fæstet Opmærksomheden ved den Erklæring, som i Decembris 1922 blev udsendt af det radikale Venstre Formand, det ærede Medlem Hr. Zahle. De ærede Medlem Hr. Pinstrup har i Gaar peget paa den samme Sag, og det nytter ikke, at det ærede Medlem Hr. Zahle iføres sig Beskedenhedens Klædebon og siger: Der ligger ikke nogen Vægt paa dette, for det er det ærede Medlem Hr. Zahle ikke selv i Stand til at bedømme, det ærede Medlem maa lade udenforstaaende dømme